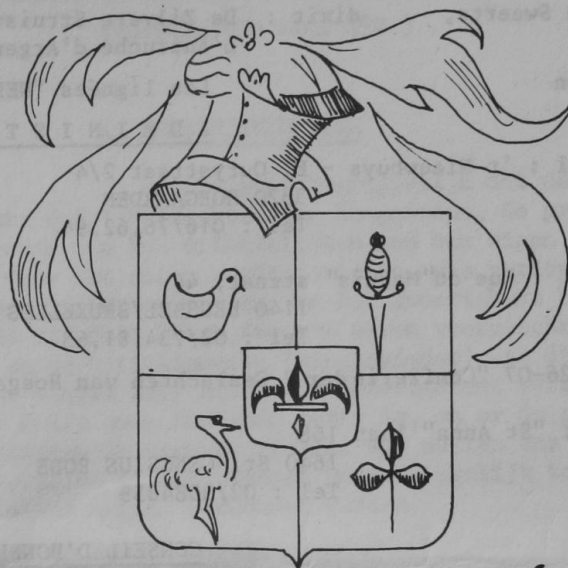

N: 141

A: xxii

2/1981

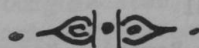
De V Geslachten van Hoegaarden

Trimestriële Uitgave

Bulletin Trimestriel

Les V Lignages de 'Hougaerde

. 't Nieuwhuys .

Ernest Ourystraat 2.4

3320 Hoegaarden

Famīlie Schoon

CONFRERIE DER V GESLACHTEN
=====

CONFRERIE DES V LIGNAGES
=====

Stichting : 9.12.1741
Fondation

Rechthebbende geslachten

Servais Sweerts x Angeline Sweerts,
Hubert Sweerts x Barbe Van Osmael,
Charles Van Nerum x Barbe Sweerts,
Henri Hoebancx x Anne Sweerts,
Henri Struys x Elisabeth Sweerts,

Lignages ayants-droit

dixit : De Zwarte Merel - Le Merle Noir
dixit : Het Groene Klaverblad - Le Trefle Vert
dixit : De Gulden Lelie - Le Lys d'Or
dixit : Het Zilver Zwaard - Le Glaive d'Argent
dixit : De Zilverre Struisvogel
L'Autruche d'Argent

De "NEERHEM" stammen

Les lignées "NEERHEM"

B E H E E R

A D M I N I S T R A T I O N

Hoofdzetel - Siège social : 't Nieuwhuys - E. Ourystraat 2/4
3320 HOEGAARDEN
Tel : 016/76.62.94

Secret. & Redact. : Rue du "Maquis" straat, 44
1140 BRUSSEL/BRUXELLES
Tel : 02/734.81.63

Prk - CCP : n° 000-0895026-07 "Confrerie der V Geslachten van Hoegaarden"

Verzending - Expédition : "St Anna" laan 168
1640 St. GENESIUS RODE
Tel : 02/3584858

ERERAAD

CONSEIL D'HONNEUR

Z.E.H. Henri PEETERS, Pastoor en Landdeken van het Concilie van Hoegaarden
+ Sieur J.M. LOWET-OURY, Président d'honneur et Administrateur-délégué de la "S.A.
Raffinerie et Sucreries du Grand-Pont-Hoegaerde"
Dhr. L. BORREMANS, Ere-Ambassadeur van ZM de Koning der Belgen
Dhr. Dr. J. VERBESSELT, Konservator aan de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis te Brussel
Eerw. Heer J. VANDER VELPEN, Pastoor te Bovenlo, Kessel-Lo

BESCHERMRAAD

COMITE DE PATRONAGE

College van Burgemeester en Schepenen van Hoegaarden
De Deken van Hoegaarden
Museum - 't Nieuwhuys" - "Stichting Julien Van Nerum" V.Z.W. Hoegaarden

Art. 494 : BEREKENDE HUWELIJKEN BIJ DE V GESLACHTEN

=====

(vervolg van art. 492)

4. EERSTE GENERATIE

Het is goed begrijpelijk dat de stichters en stamvaders der V Geslachten van Hoegaarden, de grootste aandacht schonken aan het uithuwelijken van hun eigen kinderen, net zoals het voor hun eigen verbintenissen was verlopen. De huwelijksvoorwaarden van het Sweertshuys bleven van toepassing zoals zij door Deken Peeters waren voorgeschreven, want nu ging het om de kleinkinderen (kindtskinder) uit dit Huis. Zulks blijkt zeer klaar uit onderstaande verbintenissen en waarvoor zelfs geen fantasie nodig is, om er de gewilde en berekende huwelijken in weer te vinden. Wij zullen ons slechts beperken tot de gevallen die wij kennen en wel degelijk tot de "berekende huwelijken" mogen beschouwd worden.

A. Bij de Zwarte Merel

1° Lowet x Sweerts

In 1763 trouwe de 23 jarige Marie Anne Sweerts (°1740 dochter van Griffier Servaes Sweerts uit Hoegaarden, stichter van de Merelstam) met de 27 jarige Henri Lowet uit Walsbergen onder Overhespen. Hij werd geboren in 1736 als zoon van Pierre Lowet, Vilicus (burgemeester) van Overhespen, kleinzoon van Schepen Pierre Lowet en achterkleinzoon van Pierre Lowet, de oudg, eveneens Schepen en allen stammend uit het edele geslacht Lowet de Wotränge. dat van oudsher een wapenblazoën voerde.

Het was immers gans normaal dat een dochter van de grote griffier uit de Hoegaardse Regentie, in het huwelijk trad met een zoon uit notabele geslachten. En het ligt er ook duidelijk op dat vader Sweerts, door deze echtverbintenis, de standing van zijn stamhuis wilde verstevigen en bekrachtigen. De Sweertsen waren goed bevriend met de familie Lowet, want zij nodigden elkaar uit op jachtpartijen, hetzij te Overhespen, hetzij te Hoegaarden. Werd dit huwelijk misschien geregeld tijdens een jachtmaal?

2° Michiels x Sweerts

Een jaar later, in 1764, was het de beurt aan Marie Lucie Sweerts (°1736 andere dochter van dezelfde griffier) om in het huwelijk te treden. Zij was 28 jaar oud en trouwde met de 20 jarige Henri Gabriel Michiels uit Vissenaken (° 1744). Zijn minderjarigheid valt onmiddellijk op, maar zo men weet dat het griffierschap van de dorpen Bunsbeek, Vissenaken en Houtem hem was voorbehouden, kan men dadelijk gissen dat Sweerts zijn slag goed had berekend. Onder griffiers van naburige gemeenten was immers alles mogelijk.

3° Sweerts x Schepers xx Van Nerum

In 1766 ging de 24 jarige zoon van Griffier Sweerts, met name Antoon Balthazar (°1742) een huwelijk aan met de 18 jarige Marie Lucie Schepers uit Hoegaarden (°1748). Zij was de dochter van François Schepers en Anne Van Osmael en de kleindochter van Brouwer en Gezwo-rene Guillaume Schepers en van Domicella Lucia Van Nerum (zuster van Carolus Van Nerum, stichter van de Leliestam).

Antoon Balthazar nam sinds 1765 het griffierschap van zijn vader waar (zijn officiële benoeming door Luik kwam pas in 1767). Het was de familie Van Osmael die dit huwelijk in de hand had gewerkt, want diezelfde dag, namelijk op 18 maart trad ook zijn vader, Servaes Sweerts in tweede echt met een andere Anne Van Osmael, zodat het een groot en dubbel feest werd bij de geslachten Van Osmael en Sweerts.

Noteer dat Barbe Van Osmael (tante van Lucie Schepers) de vrouw was van Hubertus Sweerts (oom van Ant. Balthazar) en dat haar andere tante Catharina Van Osmael gehuwd was met Schepen Antoine Le Brasseur uit de Hoegaardse Regentie en vriend der Sweertsen.

Zo men nu weet dat de V Geslachten, op politiek gebied de toekomst van Hoegaarden in handen hielden, valt het niet moeilijk dit huwelijk te begrijpen, want de broeder van Lucie, met name François Schepers, de jonge, werd later Meier van Hoegaarden.

Lucie overleed reeds in 1789, na amper 23 j. huwelijk. Datzelfde jaar brak te Hoegaarden de politieke strijd los tegen de Regentie, die de oude Schepenfamilies meer dan ooit tot elkaar bracht.

Alsdan ging Antoon Balthazar in 1792 een tweede huwelijk aan met Dorothée Van Nerum (° 1763). Zij was 21 jaar jonger dan haar man, maar dat speelde weinig rol, want zij was immers de dochter van Schepen en Notaris Joannes Van Nerum (boezemvriend van Sweerts) en bijgevolg de kleinnicht van Antoon Balthazar.

Zo men de geschiedenis van Hoegaarden kent, begrijpt men ook zeer duidelijk de berekening van deze verbintenis, want fortuin en macht domineerden al het overige.

En bovendien versterkte dit huwelijk nog aanzienlijk de coalitie onder de Notabele Geslachten, op een ogenblik dat de onlusten tegen de Regentie steeds scherper werden.

3° Sweerts x Schepers xx Van Nerum

In 1766 ging de 24 jarige zoon van Griffier Sweerts, met name Antoon Balthazar (°1742) een huwelijk aan met de 18 jarige Marie Lucie Schepers uit Hoegaarden (°1748). Zij was de dochter van François Schepers en Anne Van Osmael en de kleindochter van Brouwer en Gezwoorene Guillaume Schepers en van Domicella Lucia Van Nerum (zuster van Carolus Van Nerum, stichter van de Leliestam).

Antoon Balthazar nam sinds 1765 het griffierschap van zijn vader waar (zijn officiële benoeming door Luik kwam pas in 1767). Het was de familie Van Osmael die dit huwelijk in de hand had gewerkt, want diezelfde dag, namelijk op 18 maart trad ook zijn vader, Servaes Sweerts in tweede echt met een andere Anne Van Osmael, zodat het een groot en dubbel feest werd bij de geslachten Van Osmael en Sweerts.

Noteer dat Barbe Van Osmael (tante van Lucie Schepers) de vrouw was van Hubertus Sweerts (oon van Ant. Balthazar) en dat haar andere tante Catharina Van Osmael gehuwd was met Schepen Antoine Le Brasseur uit de Hoegaardse Regentie en vriend der Sweertsen.

Zo men nu weet dat de V Geslachten, op politiek gebied de toekomst van Hoegaarden in handen hielden, valt het niet moeilijk dit huwelijk te begrijpen, want de broeder van Lucie, met name François Schepers, de jonge, werd later Meier van Hoegaarden.

Lucie overleed reeds in 1789, na amper 23 j. huwelijk. Datzelfde jaar brak te Hoegaarden de politieke strijd los tegen de Regentie, die de oude Schepenfamilies meer dan ooit tot elkaar bracht.

Alsdan ging Antoon Balthazar in 1792 een tweede huwelijk aan met Dorothee Van Nerum (° 1763). Zij was 21 jaar jonger dan haar man, maar dat speelde weinig rol, want zij was immers de dochter van Schepen en Notaris Joannes Van Nerum (boezemvriend van Sweerts) en bijgevolg de klein-nicht van Antoon Balthazar.

Zo men de geschiedenis van Hoegaarden kent, begrijpt men ook zeer duidelijk de berekening van deze verbintenis, want fortuin en macht domineerden al het overige.

En bovendien versterkte dit huwelijk nog aanzienlijk de coalitie onder de Notabele Geslachten, op een ogenblik dat de onlusten tegen de Regentie steeds scherper werden.

B. Bij de Groene Klaver

1° Vandertaelen x Sweerts (xx Rondas)

In 1765 greep in de Klaverstam het eerste huwelijk plaats van Anne Catherine Sweerts (° 1740, dochter van Hubertus Sweerts, stichter van de Klaverstam en Gezworene - Rekonplichtige in de Dorpsraad) met Pierre Josse Vandertaelen, geneesheer te Tienen (° ca 1732).

Hij stamde uit voorouders die tot de Leuvense Peeterman-geslachten behoord en werd als geneesheer tot de "élite" van de stad Tienen gerekend. Dat was aan de Sweertsen niet ontgaan. Zij hadden voor hun dochter een goede partij gezocht, want zo maar niet iedereen kon destijds de vrouw worden van een geneesheer en zich hierdoor verheffen tot de kring van de meest vooraanstaande dames uit de stad. En ten slotte was de inteelt van ander bloed zeer voordelig voor de stam.

In 1768 stierf Vandertaelen en alsdan ging de jonge weduwe een tweede huwelijk aan met Notaris Jean Bt. Rondas uit Tienen (° 1743) die een persoonlijke vriend was van het huis Vandertaelen, hetgeen veel beduidend is. Deze twee huwelijken gaven later echter aanleiding tot zware voten tussen de afdelingen uit de twee families Vandertaelen en Rondas en zulks ingevolge de erfplating.

2° Sweerts x Van Osmael

Het huwelijk van Jean Henri Sweerts (° 1754, zoon van Hubertus Sweerts en Barbe Van Osmael) in 1780 met Anne Gertrude Van Osmael (° 1742, dochter van Martin Van Osmael en Marie Vanden Teyck uit Outgaarden), was een voorbereid spel door de familie Van Osmael. Anne Gertrude was immers de kleinnicht van haar schoonmoeder Barbe; terwijl de Sweertsen toen in groot aanzien stonden in de streek, zodat een huwelijk met een zoon uit het Sweertshuys zeker niet te versmaden viel. En zo verliep het dan ook. Niettegenstaande dat de familie Van Osmael door de inhuwelijkingen een grote invloed uitoefende op het geslacht Sweerts.

C. BIJ DE GULDEN LELIE

1° Van Nerum x Bueckens

Joannes Van Nerum (° 1732, zoon van Meester-Brouwer en Schepen Carolus Van Nerum, stichter van het Leliëhuys), trad in 1759 in de echt met Catharina Bueckens (° 1737, dochter van oud-burgemeester Bertel Bueckens en Catharina Van Simphoven). Zij waren verwant in de 4e graad.

Hun huwelijk zal wel niet vreemd geweest zijn aan de familievetē, die te Hoegaarden in 1749 aanleiding had gegeven tot de dorpswisten omwille van het kasseien van de huidige Pasterijstraat. (zie FS blz. 97). Men herinnert zich nog wel dat in 1749 Burgemeester Bueckens en zijn schoonvader, de Politie-Officier Guillaume Van Simphoven (grootvader van Catharina Bueckens), de strijd opnamen tegen de Regentie waartoe Carolus Van Nerum en de Sweerts behoorde.

Het huwelijk van Schepen en Notaris Joannes Van Nerum met Catharina Bueckens zou tot de verzoening tussen de twee families hebben bijgedragen, want in de memorieschriften staat te lezen: "Par cette alliance se terminaient les querelles entre deux familles, qui avaient causées tant de soucis à la Régence...." Had dit huwelijk een politieke achtergrond om de heersende vete op te lossen?

2° Van Nerum x Van Autgaerden

En dan in 1768 trad Jacobus Van Nerum (° 1738, andere zoon van Carolus Van Nerum) in het huwelijk met Marie Van Autgaerden (° 1745, dochter van Brouwer Franciscus Van Autgaerden).

Deze verbintenis staat niet volledig op zijn plaats in dit artikel, omdat zij niet rechtstreeks door de Geslachten "gearrangeerd" werd, maar wel door Jacobus zelf, onder invloed van zijn toekomstige schoonbroeder Pastoor Henri Van Autgaerden. Maar wij willen het voorval toch publiceren, omdat het de moeite loont besproken te worden. De inlichtingen die ons toelieten dit "zo fel besproken huwelijk" nader te bekijken, bleven ons bewaard via de tak van Livinus Van Nerum (kleinzoon van Jacobus).

Henricus Sweerts, Pastoor van Hoegaarden en Mombaarvader der Geslachten, had zijn oom Deken Henricus Peeters opgevolgd en zich stellig voorgenomen, het promotiewerk van zijn voorganger, inzake regeling der huwelijken binnen de Geslachten, ter eerbiediging der Sweertswet, stipt te doen naleven. Met dit doel richtte hij zich op zekere dag tot zijn neef, Jacobus Van Nerum, zoon van zijn zuster Barbara (weduwe van Carolus Van Nerum). Hij stelde hem Elisabeth Vandermolen als toekomstige bruid voor en liet hem weten dat de Hoofdraad der Confrerie zijn huwelijk wensten.

Deze Elisabeth werd te Hoogaarden geboren in 1745, als dochter van oud-burgemeester Nicolaes Vandermolén en Margriet Dumont en kleindochter van Meester-Brouwer en Schepen Bernard Vandermolén en Elisabeth Van Osmael (tante van Hubertus Sweerts die in de Hoofdraad der Geslachten zetelde).

Zij was bovendien de half-zuster van Marie Vandermolén, die in 1764 gehuwd was met Hubert Hoebancs de jonge (neef van Pastoor Sweerts en eveneens tot de Hoofdraad der Confrerie behorend). Elisabeth voldeed aan al de huwelijksvoorwaarden door het Sweerts-huys gesteld en zou voor Jacobus de ideale bruid zijn, om de nauwe banden met de geslachten Van Osmael, Hoebancs en Sweerts nog dichter toe te halen. Maar in feite was het een komplot, een soort van aangegane overeenkomst, reeds lang gesloten tussen Pastoor Sweerts (oom van Jacobus) en Pastoor Henri Vandermolén (Pastoor te Overlaar en oom van Elisabeth).

Doch Jacobus was niet gehaast om te trouwen en voelde niets voor een opgedrongen huwelijk. Hij verkoos zelf zijn toekomstige bruid te kiezen. Zulks viel echter niet in de smaak der Geslachten, want door deze weigering was Jacobus de eerste die zich niet blindelings aan de Sweertswil onderwierp en hierdoor inbreuk pleegde op de wetten van het Stadhuis. Pastoor Sweerts zou de zaak een tijdje laten bedingen en wel een middel vinden om Elisabeth in de armen van Jacobus te werpen.

Maar op zekere dag richtte Jacobus Van Nerum, eensluidend de toen heersende wetten van het Stadhuis, zich tot de Hoofdraad der V Geslachten en maakte hen zijn voornemen kenbaar te huwen met Marie Van Autgaerden (bloedeigen nicht van Elisabeth Vandermolén).

Marie Van Autgaerden was te Hoegaarden in 1745 geboren als dochter van Brouwer Franciscus Van Autgaerden en Francisca Vandermolén (tante van Elisabeth Vandermolén) en kleindochter van Meester-Brouwer en Schepen Bernard Vandermolén en Elisabeth Van Osmael.

Hij liet opmerken dat de bestaande familiebanden evengoed zouden aangehaald worden door een huwelijk met Marie Van Autgaerden als met Elisabeth Vandermolén, vermits zij gemeenschappelijke grootouders hadden, beiden stammend uit de geslachten Vandermolén en Van Osmael.

Marie was bovendien van wettige geboorte en behoorde tot een familie die het Rooms-Katholiek geloof belijde en van goede levenswandel was. Van oudsher voerden zij een wapenschild en sproten uit de voormalige heren van Bullecom. De ouders en grootouders van Marie brouwersgeslachten en bemiddelde grondeigenaars.

En ten slotte had de familie Van Autgaerden zich bereid verklaard een rijke uitzet aan hun dochter mede te geven, terwijl Jacobus die zijn vader als Meester-Brouwer had opgevolgd in de St Corneliushoeve op de Vroente aan de Grote Brug, palend aan het ouderlijk huis van Marie Van Autgaerden - huidige hoeve Lebegge-) een milde gift zou schenken aan de kerk van Hoegaarden en verbond zich al de wetten van het Stadhuis te eerbiedigen.

Er heerste een grote verrassing bij de Geslachten, want niets kon tegen dit huwelijk worden ingebracht, maar toch rezen er

grote moeilijkheden op.

Eenmaal hadden de Geslachten toegegeven tot een huwelijk van een hunner zonen (Joannes Van Nerum) met een afstammeling uit de oppositie (Catharina Bueckens), om een einde te stellen aan een lange vete (zie FS blz. 124 en 1484), maar zij wilden van geen herhaling weten. Marie Van Autgaerden was immers langs vaderskant met de familie Van Simphoven verwant (haar grootmoeder was de zuster van Guillaume Van Simphoven, waar mede de Regentie zoveel moeilijkheden had gehad tijdens de dorpstwisten van 1749 (zie FS blz. 97). Bijzonder de Sweertsen verzetten zich tegen dit huwelijk, wijl de anderen die alles aan de Sweertsen te danken hadden, zich doodgewoon aan de wil der Sweertsen onderwierpen.

Deze vete was slechts een voorwendsel. Zij was 20 j. oud en reeds lang vergeten, ofschoon bij de Geslachten misschien nog niet vergeven. Maar de zaak had een veel diepere achtergrond. De Geslachten hadden te Hoegaarden immers alle macht in handen, zij zetelden in de Regentie, beheerden de machtige en rijke Brouwersgilde en regelden het pastoraat. Zonder de Geslachten kon niemand bijna tot een hogere politieke, geestelijke of sociale functie opklimmen en zulks had Pastoor Henri Van Autgaerden maar al te goed begrepen.

Persoonlijk beoogde hij, ter opvolging van Pastoor Vandermolen, het pastoraat van Overlaar te bemachtigen en zou er ook in slagen dit te verwerven. Vervolgens wilde hij zijn broeder Jean Baptist (latere Revolutionaire burgemeester) die notariële studies deed, in de Hoegaardse politieke wereld binnen brengen en dit kon alleenlijk gebeuren op voorspraak van de Geslachten. Daarom zocht hij zijn doel te bereiken, via het huwelijk van zijn zuster Marie met een telg uit die Geslachten en het was op zijn buur Jacobus Van Nerum, de rijke brouwerszoon uit de St. Corneliusshoeve dat zijn keuze viel. Door beïnvloeding wierp hij letterlijk zijn zuster in de armen van Jacobus.

Maar hij had zich niet aan de weigering van de Geslachten verwacht en nog minder aan het feit dat zijn plan scheen uitgelekt te zijn. Maar Jacobus hield van Marie en dat zou de zaak in de hand werken. Zij gingen alsdan zeer omzichtig te werk.

Pastoor Van Autgaerden trachtte Pastoor Sweerts te overtuigen, terwijl de vader van Marie zich tot de Hoofddeken van de Brouwersgilde richtte en dit was niemand minder dan Meier Collard uit de Regentie. Ondertussen sprak Jean Baptist ten goede bij Notaris Joannes Van Nerum, die niet alleen in de Hoofdraad der Confrerie zetelde en Ouderdomsdeken was der Van Nerungilde, maar ook gehuwd was met de klein-nicht van Marie Van Autgaerden. En ten slotte trachtten zij Henricus Van Nerum, Pastoor te Kortemark en geestelijke vader der Gulden Lelie voor het huwelijk van Jacobus met Marie te winnen.

Doch alles bleef evenver als vroeger, de Sweertsen hielden het bij hun stuk. Zij leefden op geen vertrouwde voet met de familie Van Autgaerden. Er heerste eerder een soort van wantrouwen tegenover de z.g. afstammelingen van de voormalige heren van Bullecom. Maar onenigheden dreigden bij de Geslachten uit te breken, evenals bij de Brouwersgilde waar Servais Nijs en Kean Jacques Dotremont (verwanten van Marie Van Autgaerden langs de familie Van Simphoven), aan de zijde stonden van Jacobus Van Nerum.

Ten einde raad en om de goede verstandhouding bij de Schepenfamilies te bewaren, werd door de Confrerie besloten een soort van "huwelijksraad" in te stellen, die zich moest uitspreken om de zaak te regelen.

Tot deze Raad werden aangeduid :

- Pastoor Sweerts, Mombaarvader der Geslachten en oom van Jacobus.
- Hendrik Struys, Hoofddeken der Geslachten en aanverwante oom van Jacobus.
- Joannes Van Nerum, Deken der Gulden Lelie en broeder van Jacobus.
- Pastoor Van Autgaerden, broeder van Marie Van Autgaerden.
- François Vandermolén, halfbroeder van Elisabeth Vandermolén.
- Antoine Brasseur de jonge, via de families Vandermolén en Van Osmael, aanverwante kleinkoosijn, zowel van Elisabeth Vandermolén als van Marie Van Autgaerden.
- Servais Nijs, via de familie Van Simphoven, kleinkoosijn van Marie Van Autgaerden.

Een zeer eigenaardige samenstelling, waar de Geslachten zich uiterst zwak toonden, door vier buitenstaanders in deze Raad toe te laten. Of was het misschien gewild om een einde te stellen aan nieuw dreigende veten.

Er zou bij geheime stemming worden beslist met wie Jacobus diende te trouwen; Elisabeth Vandermolén of Marie Van Autgaerden. De beslissing zou onherroepelijk zijn en Jacobus moest zich hieraan onderwerpen, of straf in de familieban te worden geslaan.

Jacobus had echter vooraf reeds laten weten, dat hij met Marie zou trouwen of met niemand. Heeft deze "chantage" gespeeld in zijn voordeel of niet ? In elk geval, er werden vier stemmen uitgebracht voor Marie Van Autgaerden en drie voor Elisabeth Vandermolén.

Hiermede was de zaak beslist, maar niet gedaan. Vanaf dat ogenblik trad er een zekere koude in tussen Jacobus en de Sweertsen enerzijds en tussen de families Vandermolén en Van Autgaerden anderzijds. De verre gevolgen van dit huwelijk zouden zich op politiek gebied pas ernstig laten voelen rond 1787 en later; toen Jean Baptist Van Autgaerden (broeder van Marie) zich op de Geslachten zou weten te wreken. Elisabeth Vandermolén trouwde in 1777 met Jean Falla, maar heeft nooit de weigering van Jacobus Van Nerum kunnen vergeten.

De echtverbintenis tussen Jacobus Van Nerum en Marie Van Autgaerden groeide uit tot een gelukkig huwelijk, doch werd pas drie jaren later door het geslacht Van Nerum en 12 j. later door de Sweertsen aanvaard, en dan nog na de dood van oud-griffier Servaes Sweerts, die zich het meest tegen het huwelijk had verzet. Het was Pastoor Henricus Sweerts die de verzoening had gebracht.

Dit zo fel omstreden huwelijk kreeg allerlei namen, zoals :

- een pastoorsfonkelfusie : omdat meerdere pastoors in de zaak betrokken waren geweest
- een bróuwersarrangement : omdat binnen de brouwersgilde bepaalde invloeden overwegend waren
- een prestigekoppeling : omdat de familie Van Autgaerden er alles had op gezet, om bij de machtige en rijke Geslachten te kunnen binnen dringen teneinde hun in de politiek te kunnen opwerken en hiervoor het geslacht Van Nerum hadden uitgekozen, waar zij Jacobus in hun netten hadden weten te vangen.
- een geldaffaire : omdat beide families bij de rijkste ingezetenen van het dorp behoorden en de uitzet van Marie uit meerdere grondeigendommen bestond, meestal onder Rommersom gelegen.

Eender wat het ook mag geseest zijn; Jacobus en Marie waren geburen die elkaar reeds lange jaren kenden en misschien van jongsaf hun hart aan elkaar hadden verpand, maar dat kon alleen Jacobus en Marie weten. Onze mening is dat in al wat over hun huwelijk gezegd were, wel een beetje waarheid stak en misschien ook dat Jacobus zich door de familie Van Autgaerden heeft laten verleiden.

2° Van Nerum x Lowet

In 1766 was Franciscus Van Nerum (° 1740, zoon van Carolus Van Nerum) in het huwelijk getreden met Catherine Lowet uit Attenhoven (° 1743, dochter van Guillaume -dictus Robert- Lowet en van Marie Catherine Goffin).

In 1763 was Marie Anne Sweerts (nicht van Franciscus Van Nerum) getrouwd met Henri Lowet uit Overhespen (zie FS blz. 1481). Deze laatste was verwant met de vertakking Lowet uit Attenhoven, zodat er relaties bestonden tussen de Schepenfamilies van Hoegaarden en het geslacht Lowet de Wotrange.

Anderzijds was Hendrik Hoebancx uit Attenhoven (wanverwante oom van Franciscus Van Nerum) gehuwd met een andere Marie Anne Sweerts (tante van Franciscus) zie FS blz. 1474.

Door deze reeds bestaande kontakten en door het feit dat Hoebancx bovendien verwant was met Marie Goffin (moeder van Catherine Lowet), is het niet verwonderlijk dat dit alles meegespeeld tot de aanwaking van het bedoelde huwelijk.

Het was in elk geval Pastoor Melotte uit Attenhoven, die op aanvraag van Pastoor Sweerts uit Hoegaarden, de bruid vond voor Franciscus Van Nerum. En deze laatste, die in tegenstelling met zijn broeder Jacobus, zeer gedwee was, onderwierp zich onmiddellijk aan de wil van het Sweertshuys.

D. BIJ HET ZILVER ZWAARD

1. Lintermans x Hoebanx

Ook in het geslacht Hoebanx moesten luisterrijke huwelijken worden afgesloten en daarom werd er voor gezorgd dat Clara Catharina Hoebanx (° 1731, dochter van de oud-gezorene Hendrik Hoebanx en Marie Anne Sweerts), een man vond van haar stand met een voornaam en notabel beroep.

Het was Notaris Renier Joseph Lintermans die door de Sweertsen uitverkoren werd, om het geslacht Hoebanx te verheffen. En Lintermans aanvaarde onmiddellijk het aanbod, want hij zou weten munt te slaan uit zijn opname bij de Geslachten van Hoegaarden, met al de daaraan verbonden voordelen.

De familie Lintermans stond als "honorable" aangeschreven, voerde een wapenschild en beantwoordde aan de vereisten van "houwelyck" door de Sweertswetten voorgeschreven. Voor Clara Catharina betekende het ook een eer met een Notaris te kunnen trouwen, want zulks stond zeer in aanzien.

Lintermans schikte zich onmiddellijk naar de wetten van het Stamhuis en zou in het gildeleven der Geslachten een voornaam rol spelen. De keuze van Pastoor Sweerts was tot een gelukkig initiatief uitgegroeid.

Het huwelijk werd op 5 juni 1766 voltrokken en was de vierde echtverbintenis bij de Geslachten op minder dan 3 maanden tijd, teweten Servaes en Baltahazar Sweerts op 18 maart (zie FS blz. 1482, Franciscus Van Nerum op 16 mei (zie FS blz. 1488) en Clara Catharina Hoebanx op 5 juni.

2. Hoebanx x Vandermolén

Van lange jaren terug dateerde reeds een bijzondere vriendschap tussen de familie Vandermolén en de Geslachten. Meester-Brouwer Bernard Vandermolén maakte immers deel uit van de Regentie in zijn functie van Schepen ten tijde van Servaes en Hubertus Sweerts, Carolus Van Nerum en Hendrik Hoebanx. Tijdens de dorpswisten van 1749 had hij trouw aan de zijde der Sweertsen gestaan. Door het vertrouwen die de Regentie in hem stelde was ook zijn zoon Nicolaes in 1745 tot Burgemeester benoemd geworden. En om deze onderlinge vriendschap tussen twee families te bekrachtigen wilden de Geslachten een huwelijk onder hun kinderen regelen.

Pastoor Sweerts zou zich wel met de zaak belasten. Zijn keuze viel op Anne Marie Vandermolén (° 1736 dochter van oud-burgemeester Nicolaes Vandermolén en kleindochter van oud-schepen Bernard Vandermolén), om in het huwelijk te treden met Hubert Hoebanx (° 1735 zoon van oud-gezworene Hendrik Hoebanx). Het viel hem niet moeilijk hiervoor zijn neef Hubert Hoebanx warm te krijgen, maar met Anne Marie Vandermolén ging het niet zo simpel. Zij had voornemens om kloosternon te worden,

iets waartegen de Sweertswetten zich niet konden of mochten verzetten. En het duurde meerdere jaren alvorens zij haar beslissing wijzigde en er in toestemde te trouwen. Zij was 28 jaar oud toen zij in 1764 in het huwelijk trad met Hubert Hoebancx uit de Geslachten.

Het zou haar oom Pastoor Henri Vandermolen geweest zijn, die op aandringen van Pastoor Sweerts, aanhaar het geestelijk leven had afgeraden, onder het voorwendsel dat er op de wereld te veel slechte nonnen en te weinig brave en goede huismoeders rondliepen. (vertaald uit het frans volgens Het archief der Geslachten.)

E. BIJ DE ZILVERE STRUYSVOGEL

Uit dit geslacht is ons geen enkel zagezegd berekend huwelijk bekend, maar toch willen wij een verbintenis noteren die fel op een brouwershuwelijk gelijkijkt.

Het gaat namelijk over Anne Catherine Struys uit Houtem (° 1736 dochter van Meester-Brouwer Hendrik Struys en Voorzitter van de Hoegaardse Schepenbank) die in 1762 in het huwelijk trad met Jean François Vandermolen (° 1722 zoon van Meester-Brouwer Bernard Vandermolen, ko-zijn van Schepen Bernard Vandermolen).

Hij was 14 jaren ouder dan zijn echtgenote, maar de zoon uit het "Groet Paenhuys" en dat voornamelijk speelde rol bij Anne Catherine, dochter van de grootste brouwer uit Houtem.

B E S L U I T

=====

Al de andere huwelijken uit de eerste generatie der Geslachten, t.t.z. van de kinderen der 5 stichters der stamhuizen, schijnen normaal te zijn verlopen en niet speciaal "berekend" te zijn geweest, met voorbedachten rade.

(wordt voortgezet).

Confrerie der V Geslachten
van Hoegaarden

Het Confrerieleven

Vie de Confrérie

1741

Confrérie des V lignées
de Hoegaerde

CONFRERIEVERGADERING VAN 30 MEI 1981

Onder het Hoge Voorzitterschap van Onze Welbeminde Confreriedeken vergaderden de telgen uit de Geslachten van Hoegaarden in hun stamhuis en gingen over tot het nemen van volgende beslissingen.

1) Lidmaatschap 1981

Op de dag der zitting zag de hernieuwing van het lidmaatschap voor 1981 er uit als volgt :

- Bij de Lelie	: 26 aangesloten gezinnen	t.o.v. 40 in 1980
- Bij de Klaver	: 11 " "	" 14 " "
- Bij de Merel	: 1 " gezin	" 4 " "
- Bij het Zwaard	: 4 " gezinnen	" 4 " "

Bijgevolg werd er aangedrongen de achterstallige leden te herinneren aan het regelen van hun jaarcijns.

Bovendien werd besloten de Waalse stamvertakking der Sweertsen tot de Confrerie te betrekken.

2) Kasttoestand

Op de dag der zitting luidde de financiële toestand zoals hieronder vermeld :

- Inkomsten	: 19.191 fr.
- Uitgaven	: 4.300 fr.
- In kas	: 14.891 fr.

Dus een zeer gezonde toestand, dank zij het begrip, de milde vrijwillige giften en de getrouwheid van de nakomelingen uit de Geslachten.

3) Instelling van de boetepening

Om de orde en het gezag, evenals de goede gang van zaken tijdens de Confrerievergaderingen te doen eerbiedigen, werd op voorstel van de Hoofddeken een boetepening ingesteld als volgt :

- Een ieder die zonder toelating van de Hoofddeken of zijn plaatsde vergadering stoort, verlaat, het woord neemt, vloekt of discordies verwekt of de statuten niet naleeft, enz... zal een boetepening storten van 5 fr. Bij herhaling wordt deze som steeds verdubbeld (hetz, j 10 fr. 20 fr. enz....)

4) 20 j. Gilde- & 10 j. Confrerieheropleving

Op zaterdag 7 Nov. (in plaats van 31/10/81) zal in 't Nieuwhuys de 20 j. Lelie- en de 10 j. Confrerieheropleving worden herdacht.

De gildevlaggen zullen de zaal versieren, terwijl de Raad der Ouderen (Deken, Onderdeken en Dekenes uit de verschillende gilden) zich met hun braken en rangtekens zullen tooien.

Bij deze gelegenheid zal door de Geslachten de bijdrage "De Pastoors van Hoegaarden" worden uitgegeven en hulde worden gebracht aan het voormalig woonhuis van Carolus Van Nerum en Barbe Sweerts, waar 150 j. geleden de Pastorij van Hoegaarden werd ondergebracht.

Volgende personaliteiten zullen op deze viering worden uitgenodigd : Deken Vandervelpen, Oud-Deken Van derhasselt, Pastoor Aerts, het Museumbestuur en de pers.

5) Deelname aan de verzusteringsfeesten

De Raad der Ouderen gaf de toelating om de Gildevlaggen op 7 juni te Rumigny te laten wapperen op het Middeleeuws tornooiveld.

Bovendien zullen de V Geslachten, de afvaardiging uit Rumigny op 19 sept. in 't Nieuwhuys verwelkomen.

6) Allerlei

Werden tot een volgende vergadering uitgesteld :

- de Orde-instelling
- de structuurhervorming
- het kwartierstatenboek
- de nieuwe familiewapens.